

KSH-adatok a helyi kereslet felmérésére

A hivatalos statisztika minden vállalkozási kör számára segítséget jelent a potenciális piac megismerésére. Az országos szinten működő közép vállalatok mellett a helyben szolgáltató vállalkozások is fel tudják használni a járási és a települési szintű adatokat a helyi keresleti intenzitás felmérésére.

Széles vásárlói rétegek a frekventált településeken

A keresleti intenzitás nagyban támaszkodik a biztos jövedelmű munkavállalókra, akiknek igényei és potenciális fogyasztásuk, széleskörű vásárlási szokásaik lehetővé teszik a magasabb minőségű szolgáltatások és termékek igénybevételét. Ezekről a rétegekről a legrészletesebb hivatalos statisztikai adatbázis, a népszámlálás nyújt képet a legutóbbi, 2022-es évre vonatkozóan.

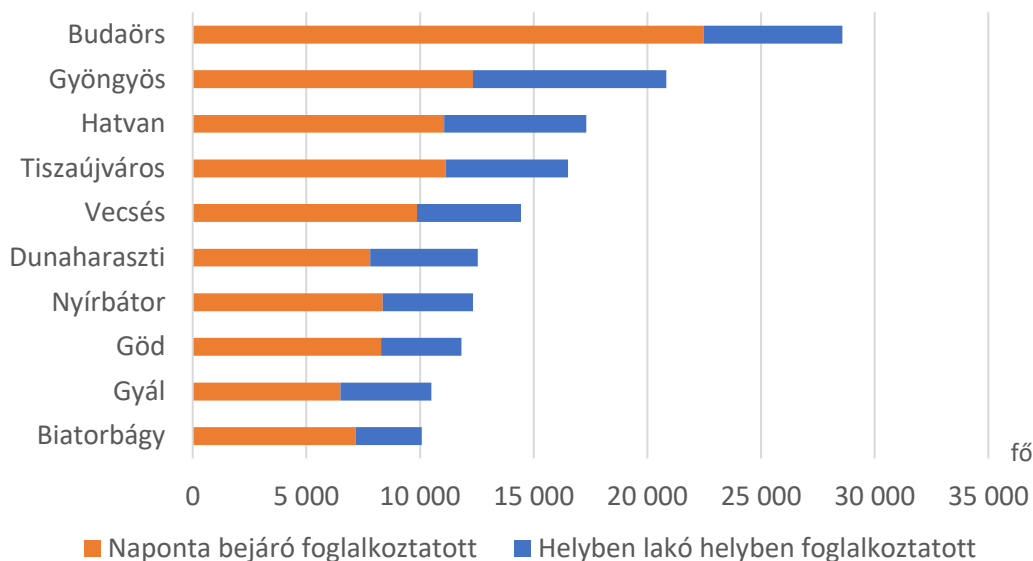
A 2022. októberi adatokat tükröző népszámlálás szerint 4 millió 719 ezer foglalkoztatott volt a 15 évesnél idősebbek között Magyarországon, ami 57,6%-át tette ki a munkavállalási korú és a nyugdíjas népességnek együttesen. A legmagasabb, 70%-ot meghaladó **foglalkoztatási ráta** a Győr és az osztrák határ közé eső településeken, Vámoszabadin (72%), Károlyházán és Győrzámolyon (egyenként 71%), valamint a Budapest mellett fekvő Pilisjászfalun (70%) volt.

A 10 ezer főt meghaladó települések közül 56 esetben volt magasabb a foglalkoztatási ráta az országos átlagnál. Ebből a körből kiemelkedett Budapest és 32, Pest vármegyei agglomerációs települése, a legmagasabb értékeket Biatorbágyon, Dunakeszin, Üllőn és Szigetszentmiklóson mérték (egyenként 65%). A Pest vármegyében fekvő települések és a főváros mellett a 60%-os foglalkoztatási rátát Komárom, Tatabánya, Győr, Sárvár (egyenként 62%), Kecskemét, Oroszlány, Tata (egyenként 61%), Székesfehérvár és Mór (egyenként 60%) érte el.

A lakóhely szerinti foglalkoztatási rátán túl érdemes megvizsgálni azokat a foglalkoztatottakat (számuk 1 millió 851 ezer), akik **más településről naponta járnak be dolgozni**, és vásárlásaik jelentős részét bonyolítják munkahelyük településén. Budapesten az összes helyben foglalkoztatott száma meghaladta az 1,2 milliót 2022-ben, amiből közel 450 ezer fő ingázó volt, emellett még Debrecenben (126 ezer fő) és Győrben (104 ezer fő) volt 100 ezernél magasabb az összes helyben foglalkoztatott száma, egyenként 41 ezer és 47 ezer ingázó mellett.

Egyes településeken a naponta bejárók száma több mint kilenczetedét tette ki a helyben foglalkoztatottaknak. A néhány száz helyben foglalkoztatottal rendelkező kistelepülések mellett (Tésa, Vaskeresztes, Hejőkürt és Ipolytölgyes) ilyen magas arány jellemezte a Mátrai Erőműnek otthont adó Visontát, ahol közel 2500, naponta bejáró munkavállaló adta a megközelítőleg 2700 helyben foglalkoztatott döntő részét. A jelentősebb számú foglalkoztatottal bíró települések körében kiemelkedik a Budaörsre ingázó 22 ezer munkavállaló, akik a helyben foglalkoztatottak négyötödét tették ki, de Biatorbágyon, Gödön, Vecsésen, Nyírbátorban és Tiszaújvárosban is meghaladta a kétharmadot az ingázók aránya.

A helyben foglalkoztatottak megoszlása a naponta bejárók és helyben lakók között, 2022*

* A naponta bejárókat legmagasabb arányban foglalkoztató 10 település az összesen legalább 10 ezer helyben foglalkoztatottal rendelkező településeken. Forrás: Népszámlálási adatbázis.

A népszámlálás során felmért digitális jártasság olyan vásárlói szokásokat jelezhet, amelyek nagyobb értékű termékek beszerzéséhez és hatékony eladási csatornák igénybevételéhez kötődnek. A 6 évesnél idősebb népesség körében közel 7,5 millióan nyilatkoztak úgy, hogy alapszintű, közpszintű, vagy magas szintű **digitális tevékenységet végeznek**, ami a válaszadók 83%-át jelentette.

A válaszadók 9%-a, 835 ezer fő végzett magas szintű digitális tevékenységet. Települések szerint ezt az országos értéket Budapest Pest vármegyei agglomerációjának jelentős része meghaladta, a legmagasabb arányt Nagykovácsi 18%-os, valamint Diósd, Üröm és Budakeszi 17%-os értéke jelentette a legalább 5 ezer válaszadót regisztráló települések körében. A Pest vármegyében lévő települések és a főváros mellett még Győrújbarát (14%), Velence, Szeged, Kozármisleny, Gárdony, Veszprém és Balatonalmádi (egyenként 13%) emelkedett ki.

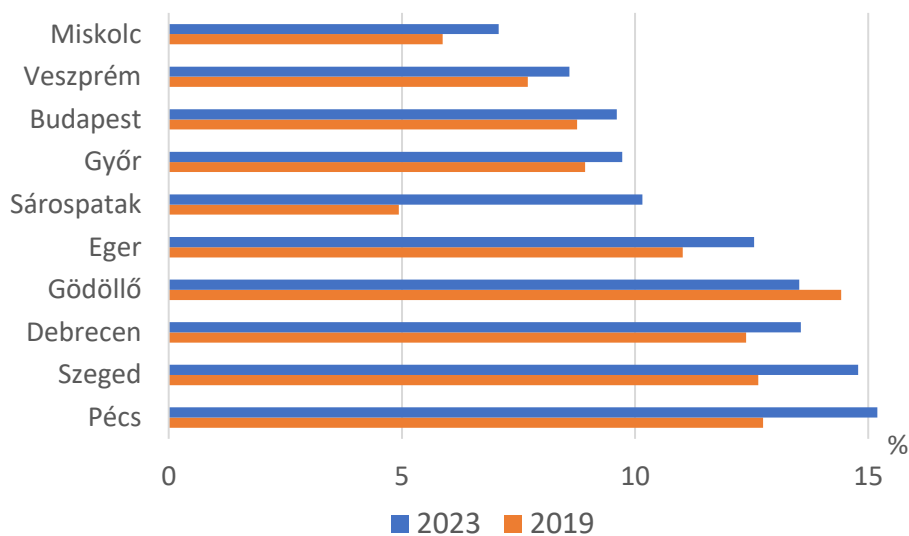
A helyi keresletet formáló intézmények

A munkavállalók és helyi lakosok mellett a közösségi intézmények is befolyásolhatják a keresletet a kisebb településeken. A felsőoktatási és a közoktatási intézmények jelenléte növelheti az egyes meghatározott termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó vásárlói igényt, miközben az idős- és szociális otthonok fenntartása kevésbé lakott településeken is keresletet jelenthet.

Az egyetemek jelenléte olyan, a diákélethez kötődő szolgáltatásokat erősíthet, mint a nyomtatóhelyek, a papír-írószerek boltok, a számítástechnikai üzletek, a szórakozóhelyek, az éttermek és büfék, a lakásbérleti lehetőségek. A **felsőoktatásban részt vevő hallgatók** országos száma összesen 310 ezer fő volt 2023-ban, a diákoknak több mint fele Budapesten tanult. Számuk a 20 ezret még Debrecenben (27 ezer), Szegeden (23 ezer) és Pécsen (21 ezer) haladta meg.

2019-hez képest országosan 9%-kal nőtt a hallgatók száma, ezt a növekedési ütemet a nagyobb egyetemi városok közül Pécs (15%-kal), illetve Szeged és Miskolc (egyenként 13%-kal) felülmúlta. A kisebb hallgatói létszámmal rendelkező városok közül Sáropatakon és Dunaújvárosban volt kiemelkedő a bővülés, ahol a közel duplázódást követően egyenként ezren, illetve közel 3 ezren tanultak. A népességhez viszonyítva több mint egytized volt a diákok aránya Pécsen, Szegeden, Debrecenben, Gödöllőn, Egerben és Sáropatakon.

A felsőoktatásban részt vevő hallgatók száma a népességhez viszonyítva*

* A felsőoktatásban részt vevő hallgatók száma alapján 10 legmagasabb arányt elért település a képzési hely szerint
Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis, Éves településsziszatizikai adatok 2023-as településszerkezetben adatkör.

A **közoktatási intézményekben tanulók** szülei kiemelten keresik a papír-írószer boltok, a játékboltok, a gyermekruházati üzletek, a sportlétesítmények termékeit és szolgáltatásait gyermekeik számára. Az általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban 712 ezer, az óvodába beírt gyermekek száma 324 ezer fő volt 2023-ban, ez csekély, 8 ezer, illetve 7 ezer fős elmaradást jelentett a 2019-es értékhez képest.

Népességarányosan legalább egytizedet tett ki az **általános iskolások** száma Veresegyházon (13%), Kisvárdán (12%), Mór, Ózdon, Berettyóújfalun (egyenként 11%), Hevesen, Budaörsön, Hajdúhadházon és Kisújszálláson (egyenként 10%) a legalább 5 feladatellátási hellyel rendelkező települések körében. Ezeket a településeket 1 ezer és 3,5 ezer közötti tanulói szám jellemezte. Az **óvodába beírt gyermekek** legmagasabb, megközelítőleg 5%-os aránya Veresegyházon, Mátészalkán, Halásztteleken, Budaörsön, Dunaharaszti, Nyírbátorban, Gyömrőn, Kunmadarason, Piliscsabán volt a legalább 5 feladatellátási hellyel jellemezhető települések körében, közülük Veresegyház, Budaörs és Dunaharaszti óvodásainak száma haladta meg az ezer főt.

Az **idősek nappali ellátása és a tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények** fenntartása igényelheti az olyan termékek helyi beszerzését, mint az élelmiszerek, gyógyszerek, higiénés és egészségügyi eszközök. Az idősek nappali ellátásában részesülők száma 38 ezer fő volt 2023-ban a négy évvel korábbi adattal gyakorlatilag megegyezően, míg

a tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézményekben gondozottak száma 87 ezer fő volt 2023-ban, 3 ezerrel elmaradva a 2019-estől.

Az idősek nappali ellátásában részesülők száma Budapesten 6700 fő volt, emellett még Kecskeméten és Debrecenben haladta meg valamivel a félezret. Népeségarányosan Szarvason (2,4%) és Gyulán (1,5%) volt a legmagasabb az ellátottak aránya a legalább 3 intézménnyel rendelkező településeken.

A tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézményekben **gondozottak** száma Budapesten 12 ezer fő volt, emellett még Miskolcon, Debrecenben, Nyíregyházán, Pécsen, Győrben és Szegeden haladta meg kismértékben az ezret. A kisebb településeken egy-egy intézmény is jelentős részét teheti ki a lakosságnak, népeségarányosan a legmagasabb érték Nemeskisfaludon (61%), Helesfán és Drávatamásin (egyenként 41%), valamint Kőköten, Ipolytölgyesen és Patalomon (egyenként 38%) volt.

A KSH adatbázisaiban részletes, településenkénti információk érhetők el a potenciális piacot jellemző népszámlálási adatokról és intézményekről:

[Népszámlálási adatbázis](#)

[Éves településstatisztikai adatok 2023-as településszerkezetben](#)